

MI MLADI BORCI

STANOVSKI TEDNIK ZA SLOVENSKO DIJAŠTVO. — IZHAJA VSAK PETEK. — LETNA NAROČNINA: DIJAŠKA 16 DIN, NEDIJAŠKA 26 DIN, PODPORN VSAJ 30 DIN. — POSAMEZNA ŠTEVILKA 75 PAR — UREDNIŠTVO IN UPRAVA V LJUBLJANI V STRELIŠKI ULICI 12/II. — ČEKOVNI RAČ. ŠT. 16.078.

LETO I.

LJUBLJANA, PETEK, 18. JUNIJA 1937.

ŠTEV. 40.

Pij XI. in komunizem

Sv. oče že od začetka svojega vladanja z nezmanjšano močjo in z značilno vztrajnostjo razkriva zla dela komunizma. Vsaka njegova okrožnica omenja komunizem in ga obsoja; v neštevilnih nagovorih in razgovorih je sv. oče poudarjal, kakšne nevarnosti prete danes svetu zaradi širjenja boljševizma.

Vsi škofje sveta so obsodbo komunizma ponovili.

Komunizem je danes v resnici največja nevarnost, ki preti Cerkvi in civilizaciji.

Prav zato je nujno potrebno, da čitamo in premišljamo nauke, ki jih je podal sv. oče v okrožnici Divini Redemptoris.

SIRJENJE KOMUNIZMA

V zgodovini se najde tu in tam kaka sled komunizma. Toda šele s Karlom Marksom, nemškim židom, je postal komunizem sistem in šola ter je počasi priklenil nase delavske množice.

V letu 1917 je živel ruski narod v strašni bedi; vladala ga je absolutistična, a propadajoča monarhija. In ko je bil zaradi neznosne vojne globoko potlačen, je peščica agitatorjev z lahkoto razburkala ljudske mase in postavila diktaturo proletariata.

Po 20 letih je Moskva postala središče gibanja revolucionarne propagande, ki skuša isti režim postaviti po vseh deželah.

Na Kitajskem komunistične tolpe obvladajo velika ozemlja; Mehiko vladajo komunisti. Nekatere dežele so se te kuge srečno ubranile: Mussolinijev »pohod na Rim« je rešil Italijo pred komunističnim uporom; Madžarska, Avstrija in Nemčija so premagale marksistične vstaje; nekatere južnoameriške države se morajo energično boriti proti boljševiškim spletkam.

Danes je pa Španija stratežična točka: tu divja državljanska vojna v vsej svoji strahoti; komunizem hoče v Španiji na vsak način zavladati. Po vseh deželah sveta se ustvarjajo komunistične celice, agitirajo in pripravljajo revolucijo — tudi pri nas v Jugoslaviji in Sloveniji.

Neverjetno število listov, publikacij, letakov, zborovanj, razgovorov, društev, krožkov je v službi komunistične propagande z namenom, da dosežejo vse sloje, vse jezike, vse narode. Resnično lahko rečemo, da Cerkvi še ni pretela tolikšna nevarnost.

ODREŠITEV PROLETARIATA

Napredek v industriji je nekatere silno obogatil, delavstvo pa je vrgel v gospodarski in duševni propad.

Zdravo pojmovanje gospodarstva bi bilo svoj čas moglo spraviti v sklad potrebe vseh: tistih, ki prinašajo delo in tistih, ki prinašajo kapital. A gorje... tedaj so vladali liberalistični nazori, oni so krivi nereda v gospodarstvu, ki je pripravil komunizmu pot.

Lahko je torej razumeti, zakaj je gibanje, ki je na vse usta kričalo, da prihaja delavstvu na pomoč, naletelo na tak velik odziv.

Gospodarski red, v katerem je delavec sličil »zavržencu zemlje«, je bilo treba prevrniti. Komunizem je trdil, da prinaša ta prevrat; obljubil je delavski raj.

KOMUNISTIČNO ZDRAVILO HUJŠE KOT BOLEZEN

Če s sv. Očetom brez obotavljanja obtožujemo kričeče nasledke liberalističnega in kapitalističnega reda, pa moramo takoj dostaviti, da bi komunistična revolucija pahnila delavstvo še v temnejše brezno.

Če je industrializacija inteligenco, srce in dušo delavca oslabilo, potem komunizem inteligenco, srce in dušo delavca ubija. Komunizem je najodvratnejši zločin, kar jih je kdaj zagrešnih proti delavstvu.

Ker brezbožni komunizem zanikava Boga, začetek in konec vsake stvari, prevrne vse: delavcu ugrabi zdravo pamet, delavsko življenje izgubi svoj pomen. Življenje ni več vredno življenja: vir vse sreče, vsega veselja je usahnil.

Vse se zopet obrne k zemlji; pogledi morajo biti zaverovani v materijo, onstran ni ničesar več: ni Boga, ni milosti božje, ni nebes, ni duše...

in glejte, delavec je odslej ujet v svet brez cilja, brez ideala; delavsko življenje je črna zagata, kamor sonce onostranstva nikoli ne posije.

Vse družabno kolesje: poklic, družina, država je usmerjeno samo na čim večji gospodarski donos. Samo da žive delavci v čim večjem materialnem blagostanju... Nobena vrednost se ne polaga na нравne in duhovne vrednote. Najvišji zakon je »dobro živeti«, kar pomeni »dobro jesti, dobro se zabavati, dobro spati«. To pomeni obenem: razbiti družino, poklic, državo.

Dokazi, ki prihajajo iz ruskega »raja«, so zelo poučni. Sovjetski delavec je padel nazaj v suženjstvo, v materialno in moralno duhovno bedo, kakršno so poznali le v časih barbarstva.

EDINO CERKEV BO REŠILA TE PROBLEME

Pri vsem zlu današnjega časa in še posebno pri delavskem vprašanju je Cerkev neprenehoma kazala pravo zdravilo, vedno je oznanjala edino rešitev:

»41. Kakor je bil v vseh burnih časih Cerkve, tako je tudi sedaj poglavitni pomoček in podlaga za vse druge pomočke resnična obnova zasebnega in javnega življenja po evangeljskih načelih v vseh tistih, ki smatrajo za čast, da so v Kristusovi čredi, da bodo resnično sol zemlje, ki naj obvaruje vso človeško družbo нравne izkvarjenosti.«

Resnično, edino socialni nauk Cerkve je zmožen ustvariti socialni mir, edino on more delavcem pomoči, da dosežejo svoj popolni razvoj.

Sv. Oče se posebej obrača na katoliške delavce in jim pravi:

»70. Še posebno očetovsko besedo moramo tu nagovoriti katoliške delavce, mladeniče in može, ki so prejeli v teh težkih časih morda prav radi svoje močate verske zvestobe, kakor za plačilo, častno, dasi težko poslanstvo.

Pod vodstvom škofov in duhovnikov naj bi privedli zopet k Cerkvi in Bogu velike množice svojih delavskih bratov, kateri so, žal, odpadli od Boga, iz gneva, da se niti niso pravično upoštevali niti se jim ni dajala čast, ki jim po pravici gre.

Katoliški delavci naj tem tovarišem, ki so krenili s prave poti, z besedami in zgledi dopedo, da goji Cerkev nežno materinsko ljubezen do vseh, ki se trudijo z delom ali trpe, in da ni ne v preteklosti in ne bo v bodočnosti nikdar zanemarila svoje dolžnosti, da jih kot svoje si- nove brani.

Ker je treba to apostolsko delo opravljati po rudnikih, tovarnah, ladjedelnicah, in sploh povsod, kjer so zaposleni delavci in zahteva časih žrtev, naj se katoliški delavci spominjajo, da je dal Jezus Kristus ne le zgled dela, temveč tudi trpljenja.«

OB GROBU...

Pred nekaj dnevi smo spremili truplo umorjenega katoliškega akademika Rudolfa Dolinarja k večnemu počitku.

Vsem, ki nam je bil pokojni tovariš in prijatelj, je hudo ob njegovem grobu. Hudo ne samo zato, ker smo z njim izgubili ljubega tovariša, ampak tudi zato, ker je Bog vzel in naše srede fanta, ki bi s svojo tolikšno nadarjenostjo in odločnim katoliškim prepričanjem lahko veliko storil za slovenski katoliški narod. Hudo nam je, ko gledamo potrte starše in jokajoče brate in sestre. Vendar pa smo v vsej žalosti prepričani, da to, kar je Bog dopustil, služi načrtom božje Previdnosti.

Vsi pa, kateri smo ga poznali ali ne poznali, se sklonimo nad njegovim grobom z vročo molitvijo h Gospodu življenja in smrti, naj vzame njegovo dušo k sebi v nebo, njegovo prelito kri pa naj sprejme kot prošnjo za tako bodočnost slovenskega naroda, kakršna je zapisana v postavah večne Pravice.

Svoboda umetnosti v Rusiji

Aprila je bilo v Moskvi zborovanje sovjetskih pisateljev, ki mu je predsedoval Fadejev.

Po »Pravdi« prinašamo samoobtožbo Borisa Pilnjaka, ki je eden najznanjših sovjetskih pisateljev. Boris Pilnjak je našteval svoja slaba in škodljiva dela, »Novelo o še ne ugasli luni« in »Rdečo vas«. Izjavil je, da je novelo »o še ne ugasli

luni« napisal na nasvet trockijevca Voronskega. Priznal je, da je »Rdeča vas« polna obrekovanj in da njegovo zadnje delo »Meso« nima nobene umetniške vrednosti. Nadalje je obljubil, da se bo resno spravil na delo in naznanil novo knjigo »Generacija«. Končno se je zahvalil kritiki za strogo pa pravično ocenjevanje njegovih dosedanjih del.

Ko bi to bila svobodna in častna samoizpoved moza, bi jo spoštovali. Je pa le izliv nizkotnega strahu pred tiranom.

Evropskim svobodomiselnim literatom nikoli ni bilo svobode dovolj; vsako, tudi najbolj upravičeno moralno omejevanje njihove razbrzdaneosti jih je ogorčalo. Ruski književnik je že prejel svoje plačilo: moralnih zakonov ni hotel priznati, zato zdaj mora priznavati zakone nasilja.

O rdečem terorizmu

23. Toda ni mogoče naravnega zakona in njegovega početnika Boga brez kazni zaničevati, zato komunizem ni mogel in tudi nikdar ne bo mogel doseči svojih namenov, niti ne na gospodarskem polju.

Ne zanikujemo, da je komunistično prizadevanje v Rusiji nemalo pomogo zdravit ljudi in njih ustanove iz tiste stoletne trpnosti in otopenosti in da je z vsemi mogočimi sredstvi in na vse, tudi nepravne načine, doseglo neke uspehe za zboljšanje pozemeljskega življenja.

Toda vemo, tudi od zanesljivih prič prav iz zadnjega časa, da komunisti dejansko niti v teh rečeh niso dosegli, kar so vse obetali.

Poleg tega je pa komunizem s kruto in teroristično vlado naložil brezštevilnim državljanom suženjski jarem.

Opomniti je, da je tudi v gospodarstvu potrebna neka morala, ki se mora po njej v vesti ravnati, kdor prevzame v njem kako upravno mesto. A te komunizem, ki je izšel iz materializma, ne more dati.

Zato mu ne preostaja nič drugega kakor tisti strašni zločinski terorizem, kakršnega sedaj vidimo v Rusiji, kjer se stari tovariši v zarotah in bojih med seboj koljejo.

Toda tu zločinski terorizem ne bo mogel preprečiti socialnega razkroja, kakor bo še manj mogel popraviti razkroj nravi.

KOMINTERNA V ŠVICI

Zaradi svoje centralnoevropske lege, zaradi svoje nevtralnosti in svojega velikodušnega prava azila, je švica že od nekaj bila središče velike revolucionarne aktivnosti. Od 1903 do 1917 je bila švica agitatorsko in organizatorno središče ruske boljševistične stranke.

Ko je l. 1918 osnoval Lenin v Moskvi Komunistično Internacionalo, je ta na vse mogoče načine skušala povečati komunistični vpliv na švico. Leta 1918 se ji je posrečilo povzročiti generalni štrajk v Švici. Tudi pozneje je stranka Kominterne povzročila mnoge druge stavke.

Socialno-demokratska stranka v Švici je močno boljševizirana. Vodja švicarskih socialnih demokratov Grimm je izjavil: »V teoriji in v namenu med komunizmom in socializmom ni razlike. V svojih naukih se komunizem in socializem popolnoma skladata. Gre samo za dve besedi, ki pa imata isti pomen.«

Ker se je pojavila možnost, da se komunistična stranka prepove, so komunisti napravili vse potrebne ukrepe, da morejo neopaženo delati. Odstranjeni so vsi znani komunistični agenti, na njihova mesta pa so postavljeni novi, še neznani ljudje. Osnovana so mnoga društva pod imeni kakor »Kulturna zveza«, »Sportni klub«, in podobna, ki so pa dejansko komunistične organizacije. Leta 1935 so bili tiskani mnogi spisi, ki pa posredno ali neposredno delajo v korist komunizma.

Boljševizem je strahotna karikatura krščanstva.

(Nikolaj Berdjajev.)

IZ NAŠIH DUHOVNIH VAJ

»Na duhovnih vajah sem spoznal samega sebe takorekoč do kosti. Govori in knjige, ki sem jih bral, so mi utrdile vero. Resnično: do sklepa na Boga in vero moreš priti naravnim, znanstvenim potom, do žive vere v srcu te pripelje le božja beseda.

Gospod voditelj nam je v malo besedah podal zelo jasno sliko božje Matere in nam najlepše razodel vso veličino Matere božje v njeni milini, devištvu, materinstvu, ponižnosti in bogovdanosti. Zdaj razumem: Zdrava Marija, milosti polna... in vendar še mnogo ne razumem.

Tri dni smo v »sveti tihoti« premišljevali svoje življenje. Vsakdo se je zatopil v knjige in v premišljevanje. Tu sem sebe šele prav spoznal. Živel pa smo takole:

En dan in pol je bil mir zunaj, znotraj pa samo brskanje, odkopavanje in snaženje; pol dneva in en dan pa se je božji mir presalil noter in, kar je bilo prej notri, je sedaj bruhnilo ven. Iz srca je vstajala pesem, brezskrbnost, na usta so silili dovtipi... in komaj, komaj da niso popokale zavore, a tu in tam se je res kakšna vnela.

Kar se mene tiče, sem govoril razen pri spovedi in pri molitvah samo dvakrat in še tedaj ne govoril, ampak rekel! Prvič mi je ušel koj prvo jutro v zavodu »pardon«, ko sem v univalnici nekemu stopil na kurje oko; drugič sem svojemu sosedu vljudno ponudil skledo: »Ali boš?« Obkrat nisem bil sam kriv velikega pregreška, zakaj molčečnost je preimenitno sredstvo proti raztresenosti.

Domov sem se vrnil z novim ognjem in obilno tolažbo.«

ZA DUŠEVNO ZDRAUJE MLADINE

Luigi Gedda, profesor medicine in predsednik ital. katoliške mladine, nujno opozarja v »Vita e Pensiero« (oktober 1936) pred »slabostjo volje, ki se danes med mladino grozeče razširja«. Velikanska reklama podzavestno pospešuje počutnost; naglica na vseh popriščih, nezmerna navajenost na radio in kino preprečuje duševno zbranost in temeljitost. »Čutna prevzdražljivost in pomanjkanje notranjosti sta doprinesla k temu, da je danes toliko duševno bolnih.« Imetnik Nobelove nagrade Alexio Carrel nam pravi, da so v Sev. Ameriki duševne bolezní osemkrat pogostnejše kot jetika in da na 22 prebivalcev pride en duševno bolan. Ako se oziramo na vse vplive, ki jim je izpostavljena današnja mladina, postane posebno razumljivo, kako nujna sta milost in samozatajevanje za obvladanje čutnosti.

STALINOVA HČERKA

Po poročilu iz Moskve je bila desetletna Stalinoва hči Nina pred kratkim sprejeta med brezbožnike. Kot bodoča ateistična propagandistka med mladino se bo morala sedaj posebej izsolati. Zaenkrat obiskuje šolo na Kremlju, katero obiskujejo samo otroci visoke sovjetske gospode, med katerimi sta tudi oba otroka zunanje-političnega komisarja Litvinova. Ob vstopu svoje hčerke v brezbožniško gibanje je Stalin podaril organizaciji 500 rubljev.

K dogodkom v Španiji

Kdor si hoče biti na jasnem o položaju v rdeči Španiji, mora vpoštovati, da tisti, ki rešujejo republiko, pripadajo dvema organizacijama: vojski in meščanski vladi.

DAVNE PRIPRAVE RDEČIH

Najprej vojska. Ko je lani 17. julija izbruhnila vojaška vstaja, so rdeči v samem Madridu oborožili 100.000 mož prej kot v dveh dneh. Razvidno je, da je ta oborožitev morala biti že zdavnaj pripravljena. In res, že več mesecev so organizirali ljudsko milico po najnatančnejših navodilih kominterne in njenega pariškega biroja. Odtod ta sijajni uspeh.

Pod vodstvom istega pariškega biroja so zbirali orožje in strelivo v ogromnih množinah. Velik del je tvoril material, ki za upora v oktobru 1934 ni bil uporabljen, razen tega so neprestano uvažali orožje iz tujine. Vrh tega pa so v času, ko je bil Azaña vojni minister, kradli orožje iz vojaških orožarn. K temu je treba prišteti še vojni material, ki »je bil izdelan za Abesinijo«, pa Španije nikoli ni zapustil.

KOMANDA MOSKVE

Do novembra 1936 se je Rusija zadovoljila s tem, da je poslala v Španijo nekaj topov, nekaj letal pa veliko pušk in strojníc. V začetku revolucije je vladi prijazna armada obstajala skoraj izključno iz španskih vojakov. Tudi njihovi voditelji so bili Španci. Toda ko so nacionalisti dosegli nekaj zmag, je postalo vmešavanje mednarodnega komunizma močnejše. Moskva je nato pošiljala velike topove, tanke, brzostrelne kanone in letala ruskega in francoskega izvora v Španijo. V raznih deželah so se odprle pisarne za novačenje in vedno številnejši pro-

stovoljci so množili vrste vladnih čet. Ne smemo pozabiti, da je bila milica utrpela velike izgube.

Tudi vodstvo vojaških operacij so prevzeli tujci. Vrhovno poveljstvo obstoji iz častnikov z velikimi zaslugami. Najbolj poznan med njimi je Kléber, ki se o njem pripoveduje, da je nemški Jud, ki je stopil v sovjetsko službo. Zdi se, da Moskva posebej skrbi tudi za to, da daje vojakom moralno podporo. Sovjetski poslanik v Madridu Rosenberg ima nagovore ne samo na ljudstvo, ampak tudi na vojake. Večkrat se je tudi pokazal v strelni črti.

Zdaj so prostovoljci mednarodne brigade najboljša četa med branilci Madrida. Generalu Miaji zaupano vodstvo brambovske junte v prestolnici izvršuje dejansko Kléber. Ta general je bil dodeljen španski vladi, ki se je morala umakniti v Valencio. Komunistična stranka, ki nikakor ni velika, je kljub temu v Španiji močna. Po posredovanju svojih političnih pooblaščenec nadzira vse dejstvanje vojske.

Ne glede na mednarodne običaje so rdeči postavili v zgornjih nadstropjih bolnišnic baterije strojnih pušk. Večkrat so jih celo skrili pod velikanske zastave z rdečim križem. Bolniški vozovi služijo za prevoz čet in municije.

TEROR

Če se sovražnik bliža mestu, zasedenemu od rdečih, odstranijo rdeči vse civilno prebivalstvo. Kdor se upira, ga neusmiljeno usmrte. To je ena izmed značilnosti komunistične taktike, da civilno prebivalstvo odvedejo in mu tako onemogočijo vsako zvezo z nacionalisti. Zato je tudi tako težko predreti rdeči pas in ulti. Cela vrsta radijskih oddajnih postaj se ukvarja s tem, da moti oddaje

nacionalističnih in drugih sumljivih postaj. Sprejemni aparati in oddajniki na kratke valove so najstrože, celo pod smrtno kaznijo, prepovedani. Venomer jih zasledujejo. Isto se godi z nerdečim tiskom.

Ali nam je treba še omenjati, da so ječe prenapolnjene? Tisoči jetnikov žive v njih ob neprestanih groznjah, da bodo usmrčeni. Usmrtitve v masah so le prečesto bile neke vrste odgovor na bombardiranje nacionalistov. Ujeti nacionalistični vojaki so bili pogosto poklani. Precej njih, ki jih je vojaško sodišče oprostilo, je bilo postavljenih pred ljudska sodišča, ki so obsojala oproščence na smrt.

ČE TI DELO ČEZ GLAVO RASTE

Neka organizatorna revija je priobčila tole poučno priliko:

Bil sem povabljen na veliko pojedino — jedel sem za dva — ponoči sem pa imel čudne sanje. Ko sem se zbudil, so se mi najprej zdele smešne, toda ko sem jih nekoliko premislil, pa čisto pametne.

Sanjalo se mi je, da vidim človeka, kako teče čez svoj vrt, za njim pa čudna žival, velika kakor močan volk.

Zver se vrže nanj in ga podere na tla. Še nekaj drugih zverin iste vrste se zažene proti njemu, toda mož jim ubeži v hišo.

Ker se zverine za mene niso zme-nile, sem stopil za možem v hišo. Našel sem nesrečnika vsega preplašenega. Bil je hudo opraskan in njegova obleka je bila vsa raztrgana.

»Kakšne živali pa so to?« ga vprašam.

»Problemi jim pravijo,« mi odgovori. »To so strašne zveri. Najprej sem imel opravka z eno samo in sem jo še mogel obvladati. Zdaj jih je pa kar šest nad mano. Kako naj jih zmorem?«

»Jaz ti bom dal čarobno palico,« mu rečem.

Grem na vrt pa si urežem debelo vejo od drevesa, vzamem svoj nalivnik in napišem na palico: ODLOČNOST.

»Vzemite zdaj to palico,« mu rečem, »pojdité mirno ven pa se brez skrbi spravite nad te zverine — probleme! En sam udarec s to gorjačo vam vsako takoj užene!«

Mož zgrabi za gorjačo in stopi ven. V desetih minutah je z vsemi šestimi opravil.

Ko se je vrnil, so se mu oči svetile od zadovoljstva:

»Sijajno!« je dejal.

»Da, sijajno,« mu odgovorim, »noben problem ne more nič tistemu, ki se spravi nadenj z ODLOČNOSTJO.«

USAK
zaveden katoliški študent
mora poznati
okrožnico sv. očeta
O brezbožnem komunizmu
Prevedel in razložil Dr. Aleš
Ušeničnik
NAŠA POT XIII.

Odg. urednik: Ciril Kovač (Ljubljana). Izdaja konzorcij (J. Prešeren, Ljubljana). Tiska Misijonska tiskarna, Groblje-Domžale (Jože Godina).